

Ændring af vilkår i råstoftilladelse på matr.nr. 15l og 15h Den mellemste Del, Hellum, Brønderslev Kommune

Svend Aage Christiansen, Jerslev A/S har søgt om ændring af vilkår i den gældende råstoftilladelse af 31. august 2021 (tidligere sagsnr. 2020-026324) vedrørende matr.nr. 15l og 15h Den mellemste Del, Hellum, Brønderslev Kommune. Der er søgt om en forhøjelse af den årlige indvindingsmængde fra 50.000 til 90.000 m³ sand, grus og sten. Der er desuden søgt om ændringer i den daglige driftstid.

Afgørelse

Region Nordjylland har truffet følgende afgørelse med hjemmel i råstoflovens¹ § 7 og § 10.

I den gældende råstoftilladelse af 31. august 2021 ændres vilkår 11 og vilkår 28 jf. nedenstående. Den del af vilkåret der udgår, er overstreget, mens den nye del af vilkåret fremstår med **fed** skrift.

Vilkår 11:

Tilladelsen gælder kun indvinding af ~~50.000~~ **90.000** m³ sand, sten, grus og muld pr. år over en 10-årig periode.

Vilkår 28:

Tilladte tider for drift og udlevering er opført i tabel 1.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1230 af 20. november 2024 om råstoffer

Der er desuden søgt om en udvidelse af den tilladte drifts- og udleveringstid. Der søges om drift i råstofgraven (indvinding, sortering og oparbejdning) på hverdage fra kl. 07:00 til kl. 17:00. Der søges om udlevering (herunder læsning og intern kørsel i råstofgraven) på hverdage kl. 07:00 til kl. 17:00 samt på lørdage kl. 07:00 til kl. 14:00. Der er på nuværende tidspunkt tilladelse til indvinding mandag – fredag kl. 07:00 til kl. 16:00 og tilladelse til udlevering mandag til fredag kl. 06:30 til kl. 16:00.

Det bemærkes, at der i den første ansøgning om vilkårsændring blev søgt om udlevering af råstoffer fra kl. 06:00 om morgenen på hverdage. Støjberegningen viste imidlertid, at Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj ikke ville kunne overholdes til de nærmeste beboelsesejendomme ved udlevering før kl. 07:00 om morgenen (nat). Ansøgningen blev derfor ændret, således at der søges om drift og aktivitet fra kl. 07:00 om morgenen.

Det indgår som en forudsætning i støjberegningen og dermed i ansøgningen, at der ikke er aktivitet i den nordvestligste del af indvindingsarealet (nærmest Dybvadvej 50).

Regionens vurdering

Der er søgt om øget årlig indvindingsmængde samt ændrede driftstider. Baggrunden for ansøgningen er, at råstofgraven på Mærkmosevej 1 to på hinanden følgende år har anmeldt en større årlig indvinding efter råstoflovens § 9, stk. 2. Regionen har indskærpet, at hvis indvindingen fremadrettet forventes at overstige den tilladte mængde på 50.000 m³ skal der søges om vilkårsændring. Øget indvinding medfører øget aktivitet og øget trafik. Der ligger en række beboelsesejendomme indenfor kort afstand af råstofgraven og der er derfor særligt fokus på støj og trafik. Der er indsendt en støjberegning sammen med ansøgningen om vilkårsændring.

De tre nærmeste beboelsesejendomme er Mærkmosevej 40, Mærkmosevej 33 samt Dybvadvej 50. Råstofgraven skal overholde Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj. For boliger i landzone anvendes som udgangspunkt støjgrænsen for områdetype 3: Områder for blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder (55-45-40). Det er regionens vurdering, at der udover de tre nævnte boliger ikke er boligområder, sommerhusområder eller tilsvarende hvor de vejledende støjgrænser ikke kan overholdes.

Der er søgt om drift (indvinding, sortering m.v.) på hverdage kl. 07:00 til 17:00. Der er søgt om udlevering (herunder læsning og intern transport) på hverdage kl. 07:00 til 17:00 og på lørdage kl. 07:00 til kl. 14:00. De ansøgte perioder hører under "Dag" i forhold til de vejledende støjgrænser og grænseværdien er 55 dB(A).

Støjberegningen viser, at det ansøgte projekt med en enkelt undtagelse kan overholde Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser ved de tre nævnte enkeltbeboelser.

I et enkelt punkt kan Miljøstyrelsens vejledende grænseværdi for støj ikke overholdes. Det drejer sig om punktet BP4 svarende til 1. salen på ejendommen Mærkmosevej 40. Her overskrides den vejledende grænseværdi for støj i råstofindvindingens etape 1 med 1,2 dB(A). Idet boligen ejes af råstofgravens lodsejer og ikke er beboet, og idet der alene er tale om en enkelt etape der stort set er afsluttet på nuværende tidspunkt, vurderes der ikke at være tale om en væsentlig påvirkning.

Det indgår som en forudsætning for støjberegningen, at der etableres en 3 meter høj støjvold mod Mærkmosevej og en 2,5 meter høj støjvold mod Østermarksvej. Disse volde er etableret på nuværende tidspunkt og indgår i det allerede godkendte projekt som er omfattet af indvindingstilladelsen af 31. august 2021.

Det indgår desuden som en forudsætning i støjberegningen, at der ikke er indvinding i den nordligste etape, der ligger tættest på ejendommen Dybvadvej 50. En prøvegravning har vist, at ressourcen i dette område ikke har tilstrækkelig kvalitet og ansøger har oplyst, at der ikke vil blive indvundet råstoffer i dette område. I støjberegningen er det derfor forudsat, at der ikke er aktivitet i dette område (markeret med rødt kryds på figur 1). Ligeledes indgår den oprindeligt planlagte vold mod matr.nr. 15g Den nordlige Del, Helligum ikke i støjberegningen. Det pågældende areal tages ikke ud af selve råstoftilladelsen i forbindelse med vilkårsændringen. Hvis det på et senere tidspunkt besluttes, at der skal være indvinding i dette område, vil der dog skulle laves en opdateret støjberegning.

På baggrund af ovenstående, er det regionens vurdering, at det ansøgte projekt kan overholde Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj og ikke vil give anledning til en væsentlig påvirkning af de omkringliggende beboelsesejendomme.

Region Nordjylland har afvist projektet i forhold til de forskellige hensyn listet i råstoflovens § 3. Herunder, at der på den ene side skal lægges vægt på råstofressourcens omfang og kvalitet, at ressourcens udnyttelse skal sikres og at der skal tages erhvervsmæssige hensyn. Og på den anden side, at der skal lægges vægt på miljøbeskyttelse og vandforsyningsinteresser, beskyttelse af arkæologiske og geologiske interesser, naturbeskyttelse, landskabelige værdier, rekreative interesser, jord- og skovbrugsmæssige interesser m.v.

Det er Region Nordjyllands vurdering, at når projektet gennemføres i overensstemmelse med det ansøgte og de stillede vilkår, er der sket en afvejning af disse hensyn. Regionen har bl.a. lagt vægt på, at vilkårsændringen imødekommer de erhvervsmæssige hensyn i forhold til efterspørgslen på råstoffer fra råstofgraven uden at de vejledende støjgrænser overskrides. Der er desuden lagt vægt på at den ansøgte vilkårsændring ikke omfatter ændringer i forhold til indvindingsarealets størrelse, indvindingsmetode eller efterbehandling. Idet den årlige indvindingsmængde øges, må det forventes at indvindingen kan afsluttes indenfor en kortere årrække end de tilladte 10 år.

Miljøvurderingsloven

Det ansøgte projekt er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2, pkt. 13a: *Ændringer eller udvidelser af projekter i bilag 1 eller nærværende bilag, som allerede er godkendt, er udført eller er ved at blive udført, når de kan have væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet (ændring eller udvidelse, som ikke er omfattet af bilag 1).*

Region Nordjylland meddelte den 20. januar 2025 afgørelse om, at det ansøgte projekt om øget årlig indvinding og ændrede driftstider ikke forventes at give anledning til en væsentlig indvirkning på miljøet. Der skal derfor ikke udarbejdes en miljøkonsekvensrapport for ændringen. Afgørelsen er offentliggjort på Region Nordjyllands hjemmeside.

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

Det nærmeste Natura 2000-område er område nr. nr. 217 Nymølle Bæk og Nejsum Hede som ligger ca. 4 km nordøst for råstofgraven. Området er udpeget for at beskytte en række arter og naturtyper, herunder bøg på mor, elle- og askeskov, surt overdrev og enekrat. Det uregulerede vandløb og de sammenhængende elle- og askeskove udgør et vigtigt levested for bæklampret og odder.

Der er søgt om en øget indvinding og ændret daglig driftstider i forhold til det allerede godkendte. Der ændres ikke på selve indvindingsarealets størrelse, på gravedybden eller på efterbehandlingen.

Der skal fortsat ikke indvindes under grundvandsspejlet. Ud fra afstanden og projektets karakter, er det regionens vurdering, at de ansøgte ændringer hverken i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, vil kunne påvirke naturtyper og arter på udpegningsgrundlagene for det nævnte Natura 2000-område væsentligt og derfor heller ikke påvirke Natura 2000-områdets bevaringsmålsætninger. Der skal derfor ikke udarbejdes en konsekvensvurdering af projektet.

Bilag IV-arter

Projektet omfatter en øget indvinding og ændrede driftstider i forhold til det allerede godkendte. Der ændres ikke på indvindingsarealets størrelse, gravedybde eller efterbehandling. Der skal fortsat ikke indvindes under grundvandsspejlet ligesom projektet ikke omfatter fældning af træer.

Indvindingsarealet består som udgangspunkt af landbrugsjord, hvor der på dele af arealet har været råstofindvinding siden 2022. Projektarealet ligger ikke i umiddelbar tilknytning til vandløb, søer eller natur i øvrigt. Råstofgraven har været aktiv i forholdsvis få år og der har ikke etableret sig naturliggende forhold i dele af råstofgraven.

Indenfor en afstand af op til 500 m fra projektarealet er der ved søgning i Naturbasen, Arter.dk og Naturdata.dk den 16. december 2024 ikke fundet registreringer af bilag IV-arter.

Det er regionens vurdering, at de ansøgte ændringer ikke vil kunne beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for bilag IV-arter.

Indsatsbekendtgørelsen

Ifølge Vandområdeplan 2021-2027² ligger råstofgraven indenfor følgende grundvandsforekomster der alle er målsat til god kvantitativ og god kemisk kvalitet:

- Regional forekomst med ID nr. DK101_dkmj_980_ks der er i god kvantitativ tilstand, men i ringe kemisk tilstand på grund af nitrat der påvirker drikkevandsindvindingen.
- Regional forekomst med ID nr. DK101_dkmj_969_ks der er i god kvantitativ tilstand, men i ringe kemisk tilstand på grund af nitrat og pesticider.
- Regional forekomst med ID nr. DK102_dkmj_1007_ks der er i god kvantitativ tilstand, men i ringe kemisk tilstand som følge af pesticider og nitrat der påvirker drikkevandsindvindingen.

25 meter syd for råstofgraven løber en grøft med videre forbindelse til et målsat vandløb med ID nr. o7852. Vandløbet har moderat økologisk tilstand, mens den kemiske tilstand er ukendt. Målsætningen er god økologisk og god kemisk tilstand. Indsatserne omfatter mindre strækningsbaserede restaureringer samt fjernelse af fysiske spærringer.

Området afvander til Nibe Bredning og Langerak (vandopland ID 235). Målsætningen er god økologisk og god kemisk tilstand. Vandområdet har ringe økologisk tilstand og den kemiske tilstand er ikke-god. Årsagen til den manglende målopfyldelse er BDE, nonylphenoler, bly og kviksløv.

² Vandområdeplaner 2021-2027, Miljøministeriet, juni 2021

Jævnfør den gældende råstoftilladelse af 31. august 2021 er der ikke indvinding nærmere grundvandsspejlet end 2 meter og der må ikke anvendes gødning og pesticider i den efterbehandlede råstofgrav. Der er ingen udledning af spildevand fra råstofgraven.

Vilkårsændringen omfatter en øget årlig indvinding og ændrede driftstider. Derudover er der ingen ændringer i forhold til den allerede tilladte råstofindvinding. Arealet størrelse, indvindingsmetode og efterbehandling er således uændret. På den baggrund er det regionens vurdering, at det ansøgte ikke vil medføre en forringelse af de nævnte grundvands- og overfladevandsforekomster. Ligeledes er det regionens vurdering at det ansøgte ikke vil hindre målopfyldelse

Høring

Ansøgningen om vilkårsændring var sammen med regionens udkast til afgørelse efter miljøvurderingsloven i høring ved Brønderslev Kommune, ansøger, lodsejer, de nærmeste naboer samt sagens øvrige parter i perioden fra den 19. december 2024 til den 17. januar 2025.

Brønderslev Kommune oplyste i mail af 16. januar 2025, at kommunen ikke havde bemærkninger til det ansøgte.

Ejere/beboere af ejendommen Dybvadvej 50 skrev i høringssvar af 12. januar 2025, at de på nuværende tidspunkt er generet af støj og tung trafik fra råstofgraven, og at man ikke ønsker aktivitet i råstofgraven på lørdage. Regionen bemærker hertil, at det ansøgte projekt alene omfatter aktivitet i form af udlevering på lørdage. Der er således ikke søgt om egentlig drift i form af gravning, sortering, oparbejdning mv i råstofgraven på lørdage. Den indsendte støjberregning viser, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser kan overholdes også på lørdage. En øget indvinding giver anledning til et øget antal transporter. Fra Dybvadvej 50 til råstofgravens udkørsel (til Mærkmosevej) er der en afstand på ca. 300 meter i luftlinje. Der er således god afstand fra selve råstofgravens udkørsel til indsigers ejendom. Det er samlet set regionens vurdering, at forøgelsen af indvindingsmængden samt de ændrede driftstider, ikke vil give anledning til en væsentlig påvirkning af beboelsesejendommen Dybvadvej 50 (eller af de øvrige omkringboende) med hverken støj eller tung trafik.

I forhold til trafik på vejnettet iøvrigt bemærkes det, at trafikale hensyn ikke indgår som et af de hensyn der skal varetages efter råstoflovens § 3. Der kan derfor ikke i en råstoftilladelse stilles vilkår, der regulerer kørsel udenfor råstofgraven, men alene vilkår der regulerer den interne trafik i råstofgraven. Spørgsmålet om f.eks. belastning af det lokale vejnet afgøres af de relevante vejmyndigheder, mens trafiksikkerhed og færdsel på offentlig vej reguleres af politiet efter færdselslovens regler.

Høring af udkast til afgørelse efter råstofloven

Udkast til vilkårsændring var i høring ved Brønderslev Kommune, ansøger, lodsejer samt øvrige parter i perioden fra den 7. marts til den 17. marts 2025. Der kom høringssvar fra Dybvadvej 50 og fra Brønderslev Kommune. Ejere/beboere fra Dybvadvej 50 har i hovedtræk samme bemærkninger som i forbindelse med den første høring, herunder at man ikke ønsker aktivitet i råstofgraven på lørdage. Regionen bemærker hertil at der alene er tale om udlevering og ikke egentlig drift. Samt at støjberregningen viser at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser kan overholdes. Brønderslev Kommune bemærker i deres høringssvar at Mærkmosevej efter opstart af råstofindvindingen er blevet bredere uden tilladelse fra kommunen samt at parkeringsindkørslen ved råstofgravens mandskabsvogn er etableret uden tilladelse fra kommunen. Regionen er i dialog med indvinder og Brønderslev

Kommune om disse forhold. Overkørselstilladelser og anvendelse af offentlig vej er imidlertid ikke omfattet af samordningspligten og de nævnte forhold skal derfor behandles separat af kommunen.

Det er samlet set Region Nordjyllands vurdering, at de ansøgte ændringer om øget årlig indvinding og ændret daglig driftstid ikke ændrer på sandsynligheden for at finde spor af fortidsminder i forhold til tilladelsen af 31. august 2021. Det er derfor vurderet, at der ikke skal foretages høring af Kulturstyrelsen m.v. efter administrationscirkulærets³ § 3, jf. cirkulærets § 5.

Offentliggørelse

Afgørelsen er offentliggjort den 1. april 2025 på: rn.dk/rastoffer under: Tilladelse til råstofindvinding, Afgørelser om tilladelser efter råstofloven.

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over en afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder via borger.dk eller virk.dk. Du logger på Klageportalen med Mit-ID.

Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, foreninger, organisationer og offentlige myndigheder.

I klageportalen sendes din klage automatisk til regionen. Hvis regionen fastholder afgørelsen, sendes klagen videre til behandling i nævnet via klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen.

Klagefristen udløber 4 uger efter at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller søn- og helligdag, forlænges fristen til efterfølgende hverdag.

Hvis en afgørelse ønskes behandlet ved domstolene skal der anlægges sag inden 6 mdr. fra det tidspunkt, hvor afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Klageberettigede efter råstofloven er:

- Adressaten for afgørelsen
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser

³ Cirkulære nr. 9418 af 23. juni 2014 om regionrådenes behandling af ansøgninger om tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding og af anmeldelser om ikke-erhvervsmæssig råstofindvinding

- Enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen.

En rettidig klage har opsættende virkning for tilladelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Har du spørgsmål til afgørelsen er du velkommen til at kontakte mig på telefon 2463 56 39 eller mail: anne.henriksen@rn.dk.

Med venlig hilsen

Anne Marie Henriksen
Råstofsagsbehandler

Kopi til:

- Tino Christian Koustrup (lodsejer), tinokoustrup@gmail.com
- IE Sneverholt ApS (lodsejer), via CVR 41168544
- Brønderslev Kommune, raadhus@99454545.dk, Tine.Eis@99454545.dk
- Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk, broenderslev@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk, broenderslev@dof.dk
- Friluftrådet, fr@friluftraadet.dk
- Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen, cfk@slks.dk
- Vendsyssel Historiske Museum, vhm@vhm.dk